

Spis treści

Wstęp	9
1. W poszukiwaniu ekonomicznego paradygmatu informacji	13
1.1. Różnorodność koncepcji informacji	13
1.2. Niektóre własności informacji i ich skutki	19
2. Rynki informacji i ich mechanizm	29
1.2. Pojęcie i klasyfikacje rynków informacji	29
2.2. Przedmiot i zakres badań oraz wykorzystanie podejścia systemowego do badań rynków informacji	32
2.3. Rynki informacji a gospodarka informacyjna	33
2.4. Kryteria klasyfikacji rynków informacji	36
2.5. Klasyfikacja przedmiotowa rynków informacji – produkty informacyjne	38
2.6. Specyfika w funkcjonowaniu rynków informacji – ujęcie neoklasyczne	46
2.6.1. Produkty informacyjne jako dobra zawieralne i konsekwencje z tym związane	46
2.6.2. Podażowe korzyści skali i ich skutki	49
2.6.3. Piractwo	51
2.6.4. Zamazywanie granic między wyrobem a usługą	52
2.6.5. Różnicowanie produktu	52
2.6.6. Zewnętrzne efekty sieci i dodatnie sprzężenie zwrotne.	59
2.6.7. Koszty zmiany dostawcy i klienta oraz efekt zamknięcia	62
2.6.8. Rola standardów	64
2.7. Instytucje i koszty transakcyjne na rynkach informacji	67
2.7.1. Założenia szkoły instytucjonalnej a rynki informacji	67
2.7.2. Koszty transakcyjne w przedsiębiorstwie sieciowym	71

3. Zmiany w uwarunkowaniach dotyczących funkcjonowania rynków informacji i ich skutki	75
3.1. Globalizacja rynków informacji	75
3.2. Wykorzystanie i wpływ nowych technologii – od rynków realnych do wirtualnych	81
3.3. Wzrost niepewności i ryzyka – od rynków doskonałych do rynków z niepewnością	90
3.3.1. Przyczyny wzrostu niepewności w gospodarowaniu	90
3.3.2. Skutki występowania chaosu	92
3.4. Regulacja elektronicznych rynków informacji – od rynków wolnych do częściowo regulowanych	95
3.4.1. Uregulowania dotyczące zawierania umów w formie elektronicznej	96
3.4.2. Uregulowania dotyczące systemów handlu elektronicznego	97
3.4.3. Uregulowania dotyczące przesyłania niezamówionej korespondencji	98
3.4.4. Ewolucja regulacji dotyczących rynków oprogramowania	99
3.4.5. Zmiany w ustawodawstwie antymonopolowym	101
3.4.6. Zmiany w zakresie dopuszczalności karteli	102
4. Przemiany w systemie rynkowym	105
4.1. Ewolucja produktów na rynkach informacji i jej skutki	105
4.1.1. Digitalizacja produktów informacyjnych	105
4.1.2. Cechy cyfrowych produktów informacyjnych	106
4.1.3. Skutki digitalizacji produktów informacyjnych	107
4.1.4. Wykorzystanie efektu „długiego ogona”	113
4.1.5. Transformacja informacji przez remiks	115
4.1.6. Inne rodzaje transformacji informacji jako źródło wartości rynkowej	116
4.1.7. Zmiany w zakresie informacji stanowiącej komponent innych dóbr	119
4.1.8. Zmiany w zakresie statystyki produktów informacyjnych	122
4.2. Ewolucja sposobów i technik pozyskiwania informacji – od samodzielnych poszukiwań do infopośredników	125
4.2.1. Poszukiwanie informacji a produkt informacyjny	125
4.2.2. Zmiany w zakresie sposobów i narzędzi wyszukiwania	127
4.2.3. Wyszukiwarki	130
4.2.4. Rozwój wyszukiwarek	132

4.2.5. Katalogi stron	136
4.2.6. Agenci sieciowi	137
4.2.7. Sieci semantyczne i inteligentne systemy wyszukiwania	138
4.2.8. Przeszukiwanie „niewidzialnego” Internetu	140
4.2.9. Społeczności wirtualne w rozwoju rynków informacji	143
4.3. Zmiany w zakresie kosztów poszukiwania produktów informacyjnych	146
4.4. Efektywność poszukiwania	148
4.5. Instytucjonalne zmiany związane z wyszukiwaniem i dostarczaniem produktów informacyjnych – pośrednictwo informacyjne	152
4.5.1. Szanse na rozwój pośrednictwa informacyjnego	152
4.5.2. Wartość dodana w usługach pośredników informacyjnych	154
4.5.3. Zmiany w zakresie modelu biznesowego pośrednika informacyjnego	159
4.6. Ewolucja konkurencji	164
4.6.1. Fenomen otwartego oprogramowania	164
4.6.2. Ruch Open Access	168
4.6.3. Ewolucja w dziedzinie praw autorskich	172
5. Rynki informacji jako element społeczeństwa informacyjnego oraz gospodarki wiedzy	177
5.1. Rynki informacji a społeczeństwo informacyjne	177
5.2. Rynki informacji a gospodarka wiedzy	192
Uwagi końcowe	199
Aneks. Schemat produktów informacyjnych w PKWiU 2008	203
Wykaz literatury	215
Summary	225